

1. ΤΩΡΑ ΠΙΑ ΜΟΝΟΙ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 30/06/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 30/06/2018

Σελίδα: 27

Το τοπίο της οικονομίας σταδιακά ξεκαθαρίζει. Οι αποφάσεις του Eurogroup της περασμένης Πέμπτης έβαλαν την τελευταία πινελιά στο δημοσιονομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η οικονομική πολιτική στο μέλλον.

Κύριο χαρακτηριστικό του πλαισίου – που είναι γνωστό εδώ και δύο περίπου χρόνια – είναι τα απαιτούμενα πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ έως το 2022 και 2,2% κατά μέσο όρο στη συνέχεια. Αν η οικονομία τρέξει με ρυθμούς 3% ή 4%, τα πλεονάσματα αυτά μπορούν εύκολα να επιτευχθούν. Αν όμως τρέχει με ρυθμό 1%, όπως προβλέπει το ΔΝΤ, τα πλεονάσματα θα αποτελέσουν μια σφικτή θηλιά στην οικονομία, που θα περιορίζει τους βαθμούς ελευθερίας στη δημοσιονομική πολιτική και μπορεί να μας καθλώσουν σε στασιμότητα διαρκείας.

Την Πέμπτη στο χρέος δεν πήραμε όσες διευκολύνσεις θα μπορούσαμε να είχαμε πάρει. Δόθηκε παράταση στις λήξεις των ομολόγων του δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής, αλλά αυτή δεν έφτασε το μέγιστο των 15 ετών, που το Eurogroup είχε αποφασίσει το 2016. Ούτε φυσικά εισακούστηκε

Τώρα πια μόνοι

ΤΟΥΓΚΙΚΑ
ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗΣ

η άποψη του ΔΝΤ για μια πολύ πιο γενναία μετατόπιση όλων των λήξεων – όχι μόνο μέρους του χρέους – για τουλάχιστον μια 20ετία. Μια τέτοια απόφαση θα καταστούσε το χρέος βιώσιμο ακόμα και με μικρότερα πρωτογενή πλεονάσματα, κάτι που θα αύξανε την πιθανότητα να τρέχουμε με υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στο μέλλον. Επίσης το χρέος δεν είναι πλέον ξεκάθαρα βιώσιμο, ακόμα και με τα υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα στα οποία δεσμευθήκαμε. Η ελπίδα ότι το τρίτο

Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής θα έλγχε τον Αύγουστο μαζί με τη σφραγίδα βιωσιμότητας του ΔΝΤ δεν ευδοκίμησε.

Στα θετικά των αποφάσεων της Πέμπτης είναι ότι οι μακροπρόθεσμες ελαφρύνσεις στο χρέος φαίνεται δόθηκαν χωρίς σοβαρή αιρεσιμότητα, χωρίς δηλαδή να είναι συνάρτηση της μελλοντικής συμπεριφοράς των ελληνικών κυβερνήσεων. Δεν κρύβω ότι είχα πάντοτε τον φόβο ότι με κάποιο πλάγιο τρόπο οι σκληροπυρηνικοί πιθανόν να κατάφεραν να επεμβαίνουν στην εγχώρια δημοσιονομική πολιτική μας ακόμα και δεκαετίες μπροστά. Αυτό γίνεται πράξη μόνο με την ενισχυμένη εποπτεία, με την τριμηνιαία διπλάδι δυνατότητα αρνητικής αξιολόγησης, την οποία στη συνέχεια οι αγορές μεταφράζουν σε υψηλότερα επιτόκια. Όμως άλλο αρνητικά αξιολόγηση, που μόνον έμμεσα μας επηρεάζει μέσω της φήμης μας

στις αγορές, και άλλο αυτή η αξιολόγηση να συνδέεται με δημοσιονομικά μέτρα που έχουν άμεση επίδραση στην οικονομία.

Τα υπόλοιπα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος είναι εμπροσθοβαρή, αφού ενισχύεται το μαζιλάρι ρευστότητας, ενώ προβάλλεται το καρτό των κερδών των κεντρικών τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Στόχος είναι η Ελλάδα να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις που ξεκίνησε και να ακολουθήσει τα συμφωνηθέντα. Οι ευρωπαίοι δανειστές επιθυμούν να δουν τη χώρα μας να ξεφεύγει από τη σημερινή στασιμότητα και να μην επανέλθει στις πρακτικές του παρελθόντος.

Το πώς θα προχωρήσει η οικονομία τα επόμενα χρόνια είναι πα στα δικά μας χέρια. Στην καθημερινότητά μας οι δανειστές σύντομα θα αποτελέσουν παρελθόν. Η οικονομία έχει ισορροπήσει αλλά είχε ήδη ισορροπήσει από το 2014. Το τρίτο Μνημόνιο ήταν αχρείαστο αλλά πέρασε. Χάσαμε τρία χρόνια ανάπτυξης, αλλά θέλω να ελπίζω ότι το πάθημα της τριετίας έγινε μάθημα δεκαετιών.

Ο καθηγητής Γιώργος Χαρδούβελης είναι πρώην υπουργός Οικονομικών